

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Štefana Harabina na neverejnom zasadnutí 16. februára 2017 v trestnej veci proti obvinenému **M. Ž.** a spol. pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. e) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. b) Tr. zák. a § 138 písm. g) Tr. zák. formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. c), písm. d) Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a iné, o sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 31. januára 2017, sp. zn. 4Tp/12/2016 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky **sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica uznesením z 31. januára 2017, sp. zn. 4Tp/12/2016 rozhodol tak, že podľa § 79 ods. 3 Tr. por. obvineného M. Ž., nar. X. vo V. K., prechodne bytom Č. H. č. X., prepustil z väzby na slobodu.

Proti tomuto uzneseniu včas podal sťažnosť prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

V jej písomnom odôvodnení uviedol, že vyšetrovateľ od 04. novembra 2016, kedy sa začali vykonávať výsluchy svedkov vykonal množstvo iných úkonov (jednoduchých

tzv. technických úkonov a jednoduchých prípisov), predchádzajúcich samotným výsluchom majúcich svoje opodstatnenie v prípravnom konaní, bez ktorých by vyšetrovateľ nemohol vykonať ostatné úkony, ktoré z nich vyplývajú. Týchto bolo po vydaní uznesenia o vznesení obvinenia viac ako päťdesiat. Podľa jeho názoru vypočutie svedkov v čase, na ktorý poukázal sudca pre prípravné konanie v odôvodnení napadnutého uznesenia nespôsobilo žiadne prietahy v prebiehajúcom konaní, pretože v tom čase neboli vyhotovené znalecké posudky, ktorých závery boli podstatné pre vyhodnotenie dôkaznej situácie. Namietol, že analýzy telekomunikačnej prevádzky, resp. podklady na vykonanie týchto analýz sú doručované orgánom činným v trestnom konaní od súkromných telekomunikačných spoločností, na ktoré urýchlenie nemajú orgány činné v trestnom konaní žiaden vplyv. Záznamy o urgencii vypracovania znaleckých posudkov nie sú dôkazným materiálom, tvoria len pomocný materiál, a preto neboli žurnalizované v spise, ktorý bol predložený sudcovi pre prípravné konanie na rozhodovanie. Z tohto dôvodu ich záznamy predložil ako prílohu k podanej sťažnosti. Zároveň predložil rozpis úkonov v posudzovanej veci pričom úkony vyznačené hrubým písmom boli vykonávané po vznesení obvinenia. Taktiež predložil fotokópie posudkov a výpovedí, ktoré boli vykonané od podania žiadosti obvineného a neboli k dispozícii súdu pri rozhodovaní, pretože neboli súčasťou spisu a sudca pre prípravné konanie sa s nimi nemohol oboznámiť. Poznamenal, že z dôvodu plnenia pracovných úloh nebol prítomný pri rozhodovaní o väzbe dozorujúci prokurátor, ale len intervenujúci, ktorý nemal o niektorých úkonoch vedomosť, a preto nemohol o nich sudcu pre prípravné konanie informovať.

Na podklade uvedeného vyslovil názor, že orgány činné v trestnom konaní konajú vo veci bez prietahov a v súlade s ustanovením § 2 ods. 6 Tr. por., pričom hoci sa zdá, že sa jedná o skutkovo jednoduchú vec, túto je potrebné pre postoj obvineného M. Ž., ktorý doposiaľ vo veci nevypovedal, dôkladne dôkazne zabezpečiť, a to najmä znaleckým skúmaním. Poukázal tiež na to, že obvinený ani jeho obhajkyňa prietahy v konaní nenamietali a v žiadosti obvineného o prepustenie z väzby argumentovali najmä zdravotným stavom obvineného.

Zároveň uviedol, že vyšetrovateľ mu 06. februára 2017 telefonicky oznámil, že posledný znalecký posudok má byť vyhotovený 08. februára 2017, následne bude zo spoločného konania vylúčený na samostatné konanie obvinený Š. R., ktorý bude v pôvodnej trestnej veci vypočutý v procesnom postavení svedka a následne

budú mať procesné strany možnosť preštudovať po skončení vyšetrovania vyšetrovací spis, ktorý bude v priebehu nasledujúceho týždňa predložený prokurátorovi spolu s návrhom na ďalší procesný postup.

Navrhol preto, aby najvyšší súd napadnuté uznesenie zrušil a žiadosť obvineného o prepustenie z väzby na slobodu zamietol.

Najvyšší súd na podklade sťažnosti podanej prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky preskúmal v rozsahu § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a zistil, že sťažnosť nie je dôvodná.

Uznesením vyšetrovateľa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky Prezídia Policajného Zboru, národnej kriminálnej agentúry národnej protizločineckej jednotky expozitúry Západ z 29. augusta 2016, sp. zn. ČVS:PPZ-658/NKA-PZ-ZA-2016 bolo podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vznesené obvinenie voči M. Ž. a Š. R.. Voči prvému menovanému pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. e) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. b) Tr. zák. spáchaný spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zák. a zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Voči druhému menovanému bolo obvinenie vznesené pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Tr. zák. spáchaného formou spolupáchatelstva podľa § 20 Tr. zák. a zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.

Obvinení mali uvedené trestné činy spáchať na tom skutkovom základe, že:

obvinený M. Ž. približne v dobe okolo 19. augusta 2016 v presne nezistenom čase v obci Č. H. č. X. v mieste svojho súčasného bydliska z obzvlášť zavrhnutiahodnej pohnútky z pomsty požiadal svojho dlhoročného blízkeho kamaráta Š. R. zdieľajúceho jeho obydlie o zavraždenie poškodeného D. P. nar. X., trvale bytom N. ul. H. č. X., ktorý v tom čase obýval penzión A. v N. na ul. K. č. X., pri ktorom stretnutí mu obvinený M. Ž. povedal, že navrátenie nehnuteľnosti – penziónu, o ktorý ich poškodený obral, bude na súde dlho trvať, tento nič nevyrieši a treba to spraviť po svojom, treba sa ho zbaviť, pričom po dobu posledného týždňa pred vykonaním vraždy svoju požiadavku na odstránenie D. P. neustále stupňoval,

taktiež v tejto dobe pred vykonaním samotného skutku nabádal M. Ž. Š. R., aby vyvíjal aktivity smerujúce k zisteniu zvyklostí poškodeného, teda kam poškodený chodí, ako sa pohybuje, kedy chodí kŕmiť psa cvičiť a rôzne iné skutočnosti, aby mal tento prehľad o jeho zvyklostiach a spôsoboch, za týmto účelom obvinený M. Ž. v presne nezistenej dobe a na presne nezistenom mieste od presne nezistenej osoby zadovážil a v dome s popisným číslom X. v obci Č. H. prechovával útočnú pušku – samopal vzor 58 a strelivo do nej, pričom dňa 24. augusta 2016 na tejto adrese ukázal Š. R. túto zbraň so sklopnou opierkou a 2 ks zásobníkov, následne Š. R. si uvedenú zbraň aj vyskúšal s tým, či ide na tejto natiachol záver a naprázdno s ňou vystrelil, taktiež zistil či je plný obsah zásobníkov tým, že ich „poťazkal“, samopal mu M. Ž. ukázal zabalený v červenej deke so strapcami, následne potom samopal Š. R. odložil v deke a červenej taške u M. Ž. v dome obci Č. H. č. X., následne potom M. Ž. priviezol na svojom motorovom vozidle zn. Daewoo Lanos ŠPZ: N. Š. R. do mestskej časti N. – Z. „P. K.“, odkiaľ tento pešo prešiel k penziónu A., do ktorého ho vpustili A. S. alebo M. Ž. ml., do penziónu si so sebou priniesol tašku aj s osobnými vecami a jedlom, počas stredy dňa 24. augusta 2016 Š. R. sledoval zvyklosti poškodeného, a to kde parkuje auto, kadiaľ sa pohybuje, pričom kládol dôraz na to, aby ho poškodený nespozoroval, následne Š. R. prespal v penzióne A. a na druhý deň vo štvrtok dňa 25. augusta 2016 odišiel z penziónu smerom k miestu, kde ho deň predtým M. Ž. vyložil, tu nastúpil opäť k M. Ž. do vozidla zn. Daewoo Lanos a odišli späť do Č. H. do domu s popisným číslom X., po ceste sa M. Ž. dotazoval Š. R. ako by to „bolo“ najlepšie urobiť, pričom Š. R. povedal M. Ž. že nevie presne povedať, že ako to nakoniec „spraví“, nakoľko poškodený parkuje na rôznych miestach a teda nevie s určitosťou povedal akým spôsobom by to bolo dobré vykonať, M. Ž. mu na to povedal, že netreba špekulovať a treba to rýchlo „spraviť“, na druhý deň ráno dňa 26. augusta 2016 M. Ž. v čase okolo 04.00 hod. ráno zobudil Š. R. a povedal mu, že nech sa nachystá, že pôjdu do N., obom obvineným bolo jasné čo majú v pláne vykonať, Š. R. si vzal z domu červenú tašku, v ktorej mal pripravený samopal, nasadli do vozidla M. Ž. zn. Daewoo Lanos ktoré M. Ž. šoféroval, pričom Š. R. si sadol dozadu vozidla za miesto spolujazdca, Š. R. sa pred cestou dopytoval M. Ž. akým spôsobom sa dostane do vnútra do penziónu načo mu povedal, že sa o toto nemá starať, že je to zariadené, pričom kľúč od penziónu si nájde na parapete na izbe jeho syna M. Ž. ml., ako prišli na miesto „P. K.“ Š. R. vystúpil z auta a vzal si so sebou aj červenú tašku, v ktorej už mal

pripravený samopal, následne tento vošiel do lesa a cez tento prešiel až k penziónu, ako Š. R. prechádzal v lese zaoberal sa myšlienkou či by nebola vhodná strelecká pozícia aj v lese z dôvodu, že aby nemusel ísť až k domu, pričom toto miesto na streľbu sa mu nepozdávalo, nakoľko nevedel dopredu určiť miesto parkovania poškodeného, z uvedeného dôvodu preto pokračoval ďalej až k penziónu, kde preskočil plot v časti, kde je tento predelený drevenými doskami, následne prešiel k oknu kde boli podľa dohody ponechané kľúče, prostredníctvom ktorých si otvoril dvere, do domu prišiel v čase okolo 06.00 hod. tašku, v ktorej mal pripravený samopal odložil dovnútra, v ktorej zostal aj jeden zásobník, pričom zbraň zabalenú v deke si vzal so sebou a prešiel cez dom na terasu, kde si sadol na čiernu prepletenu stoličku, samopal si odložil vedľa seba a zostal čakať, zbraň mal dopredu pripravenú teda nabitú obtiahnutú, pričom mal len zatiahnutú poistku, toto si Š. R. pripravil ešte v Č. H. dňa 25. augusta 2016, počas doby ako Š. R. čakal na vhodnú príležitosť, vyfajčil na mieste niekoľko cigariet, v čase okolo 07.00 hod. ho zbadala na terase sedieť A. S., ktorá je družkou M. Ž. st., pričom sa ho dopytovala za akým účelom tam sedí, Š. jej na toto neodpovedal a sedel na mieste ďalej, krátko potom odišla z domu preč, o niekoľko minút neskôr vyšiel z domu aj poškodený, ktorý stihol nasadnúť do svojho vozidla na čo Š. R. nestihol zareagovať, nakoľko si nebol istý skutočnosťou, či by vedel v tejto rýchlosti reagovať vystreliť na poškodeného, po odchode poškodeného Š. R. po zvážení zostal ďalej čakať na terase penziónu na stoličke, na novú vhodnú príležitosť k streľbe, následne po uplynutí približne 30 minút podľa špecifického zvuku motora začul Š. R. prichádzať poškodeného na svojom vozidle, na vzniknutú situáciu Š. R. zareagoval spôsobom, že zobral samopal do ruky, ktorý odistil, aby už len čakal na správny moment, kedy môže na poškodeného vystreliť, Š. R. sledoval pohyb vozidla poškodeného, ktoré postupne parkovalo na miesto pred penziónom vedľa ulice K., po zastavení vozidla a vystúpení poškodeného, Š. R., ktorý už mal zbraň zamierenú k miestu kde bude vystupovať poškodený vystrelil jednu ranu smerom k poškodenému, ktorému mieril do oblasti hrudníka do prs, po výstrele poškodený padol tvárou na kamenný podklad parkoviska, následne Š. R. hodil zbraň na deku, ktorú vzal so sebou, prebehol cez terasu do domu, kde prišiel ku vchodovým dverám, kde predtým nechal tašku s jedným zásobníkom, na tomto mieste sklopil pažbu zbrane, túto zaistil a vložil do tašky, potom vzal tašku vrátil sa späť na terasu, prešiel povedľa susedovho múrika až k miestu kde sa dal tento prekročiť a hneď sa tým dostal do priľahlého lesa, ďalej pokračoval rýchlim krokom, kde asi po niekoľkých sto metrov v bezpečnej vzdialenosti od miesta činu zastavil a z tašky si vybral samopal a vytiahol

z neho zásobník, ktorý následne dal do igelitovej tašky k druhému zásobníku a samopal zabalil do deky, pričom náboj z komory nevybíjal, späť si hodil tašku cez plece a pokračoval ďalej v ceste, potom vytiahol mobilný telefón a zatelefonoval M. Ž. na jeho tel. číslo X. s tým, že tento mu do telefónu prihlásil z otázkou „no čo?“, pričom Š. R. mu odpovedal, „je to vybavené“ kde sa ho zároveň spýtal že čo bude ďalej, M. Ž. povedal Š. R., aby sa presunul pred obchodný dom M. v N. na C., čím sa týmto medzi nimi ukončilo telefonické spojenie, Š. R. nastúpil na autobus MHD s číslom X a odviezol sa na miesto mestského cintorínu v N. na C., kde vystúpil pred obchodným domom N., následne išiel pešo smerom k parkovisku obchodného centra M., ako sa vopred telefonicky dohodli s M. Ž., tu v miestach parkoviska obchodného centra M. pristavil M. Ž. vozidlo zn. Daewoo Lanos, kde Š. R. nasadol do auta a vybrali sa smerom na obec Č. H., pričom na vozidle prechádzali smerom po jednosmernej ceste okolo obchodu N. k svetelným semaforom až prišli ku križovatke, kde sa odbáča smerom na V. resp. Z. M., potom pokračovali ďalej po starej Z. ceste smerom na mesto Z. M., následne odbočili smerom na obec J., v časti kde sa po pravej strane nachádza obec K. a pokračovali v smere na obec J., asi po niekoľkých sto metroch prišli na rázcestie, kde odbočili v smere do ľava na poľnú cestu, kde vo vzdialenosti približne pätnásť až dvadsať metrov odstavili motorové vozidlo a tašku s obsahom samopalu vz. 58 výrobné číslo D. so sklopnou pažbou, v ktorom sa nachádzal 1 ks náboja kalibru 7,62 mm zabaleného v červenej deke a 2 ks zásobníkov s nábojmi v celkovom počte 57 ks taktiež kalibru 7,62 mm, zabalenými v igelitovom vreci odložili do poľa s porastom slnečnice, potom nasadli do auta a pokračovali smerom na obec Č. H., pričom prechádzali postupne obcami B., T. M., V. až prišli do domu v Č. H. s popisným číslom X., kde spolu bývali, po príchode si Š. R. vyzliekol odevné zvršky a obuv, ktoré mal počas streľby na poškodeného na sebe a tieto opral aby takto zničil prípadné stopy po spáchanom skutku, konaním objednávateľa obzvlášť závažného zločinu M. Ž. a vykonávateľa Š. R. bol poškodenému následkom streľby z času 08:37 hod. dňa 26. augusta 2016 spôsobený priestrel hrudníka čoho dôsledkom bol u poškodeného spôsobený úrazovo krvácajúci šok, v dôsledku masívneho zakrvácania do hrudnej dutiny, charakteru priestrelu so vstrelom v oblasti ľavého prsníka a s výstrelom na chrbte vpravo, ktorým zraneniam na mieste podľahol.

Postupom podľa § 206 ods. 6 Tr. por. vyšetrovateľ 28. novembra 2016 obvinených písomne upozornil na zmenu právnej kvalifikácie ich konania s tým, že toto bude posúdené ako obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. e)

Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. b) Tr. zák. a § 138 písm. g) Tr. zák. formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. c), písm. d) Tr. zák. a zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. u obvineného M. Ž. a ako obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. e) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. a) Tr. zák. a zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. u obvineného Š. R..

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

- a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,
- b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo
- c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dohovor) každý, kto je zatknutý alebo pozbavený slobody v súlade s ustanovením ods. 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu, alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej moci a má právo, aby jeho vec bola prejednaná v primeranej lehote, alebo byť prepustený počas konania.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody má právo podať návrh na začatie konania, v ktorom súd urýchlene rozhodne o zákonnosti pozbavenia jeho slobody a nariadi prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Podľa čl. 17 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústava) osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa § 2 ods. 6 Tr. por. ak tento zákon neustanovuje inak, orgány činné v trestnom konaní a sudy konajú z úradnej povinnosti. Väzobné veci sú povinné vybavovať prednostne a urýchlene.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. por. väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas.

Obvinený bol do väzby vzatý uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu z 31. augusta 2016, sp. zn. 4Tp/12/2016 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. septembra 2016, sp. zn. 3Tost 33/2016 z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. s tým, že táto začala plynúť 28. augusta 2016 o 17.50 h a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Nitre.

V súlade so stavom veci a zákonom postupoval sudca pre prípravné konanie, keď dospel k záveru, že aj v súčasnom štádiu trestného stíhania je v posudzovanej veci u obvineného daná dôvodnosť podozrenia, že mal spáchať skutok, pre ktoré je trestne stíhaný v čase a spôsobom uvedeným v uznesení o vznesení obvinenia.

Dôvodnosť podozrenia ako jedna z materiálnych podmienok väzby, že obvinený mal spáchať predmetný skutok v tomto štádiu trestného stíhania vyplýva najmä z výpovede spoluobvineného Š. R., v ktorej podrobne opísal z akého dôvodu, pre koho, kedy, ako a s akou zbraňou spáchal skutok, pre ktorý je trestne stíhaný, kto ho na jeho spáchanie naviedol, kto mu poskytol potrebnú pomoc a kto mu poskytol zbraň, ktorou spáchal skutok. Za túto osobu označil spoluobvineného M. Ž.. Na jeho výpoveď nadväzujú ďalšie dôkazy a to zápisnica o ohliadke miesta činu z 26. augusta 2016, zápisnica o ohliadke miesta nálezu zbrane z 28. augusta 2016, predbežné vyjadrenie kriminalistického

a expertízneho ústavu Policajného zboru odboru kriminalistickej identifikácie z 27. augusta 2016, predbežné vyjadrenie toho istého ústavu z 29. augusta 2016, zápisnica o obhliadke – pitva z 28. augusta 2016, zápisnica o vykonaní domovej prehliadky u obvineného M. Ž. z 28. augusta 2016 a zápisnica o vykonaní domovej prehliadky v penzióne A. z toho istého dňa.

Z týchto vyplýva, že obvinený sa mal dopustiť spáchania skutku spôsobom uvedeným v skutkovej vete vzneseného obvinenia.

Správny a v súlade so stavom veci je tiež záver sudcu pre prípravné konanie, že v súčasnom štádiu trestného stíhania u obvineného naďalej pretrváva dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. z dôvodov, na ktoré poukázali už predchádzajúce rozhodnutia sudcu pre prípravné konanie a najvyššieho súdu a na dôvodnosti, ktorých sa ani v súčasnom štádiu trestného stíhania nič nezmenilo. Zdravotné dôvody liečiteľné v podmienkach výkonu väzby zánik dôvodu väzby nezakladajú a konkrétne skutočnosti zakladajúce dôvodnú obavu z konania obvineného uvedeného v § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. uvedené v citovaných rozhodnutiach sudcu pre prípravné konania a najvyššieho súdu existujú aj naďalej.

Po zistení týchto skutočností najvyšší súd pristúpil k skúmaniu dôvodnosti záveru sudcu pre prípravné konanie, že orgány činné v trestnom konaní v posudzovanom prípade nekonali v súlade s príslušnými ustanoveniami dohovoru, ústavy a Trestného poriadku, na ktoré poukázal v odôvodnení napadnutého uznesenia, najmä, že nekonali prednostne a urýchlene.

Po preskúmaní tejto otázky najvyšší súd zistil, že vyšetrovateľ v mesiaci august 2016, v ktorom bolo voči menovaným vznesené obvinenie (29. augusta 2016) vykonal procesné úkony, obsah ktorých tvorili výsluchy obvinených, ich zadržanie, návrh na ich väzobné stíhanie, návrh na ustanovenie obhajcov, výsluchy svedkov, obhliadku miesta činu, obhliadku miesta nálezu zbrane, pribratie znalcov, domové prehliadky, prehliadky nebytových priestorov, previerky výpovede na mieste a iné. V mesiaci september 2016 vykonal deväť úkonov administratívnej povahy (rôzne žiadosti, návrhy, poverenie, podnet pribratie znalca, vrátenie vecí, zaslanie spisu) a odobratie pachovej stopy. V mesiaci október 2016 úkony vykonal len v troch dňoch 04. 10., 05. 10. a 20. 10. 2016 pričom svojou povahou išlo o úkony zrušenia stupňa utajenia, doplnenie podnetu a vrátenia vecí. V mesiaci november 2016

vykonával rôzne úkony v priebehu deviatich dní 02. 11., 03. 11., 04. 11., 18. 11., 21. 11., 22. 11., 23. 11., 28. 11. a 29. 11. 2016, ktoré mali povahu rôznych žiadostí, uznesení o vrátení vecí, upovedomenia o zmene právnej kvalifikácie a vypočul štyroch svedkov. V mesiaci december 2016 vykonával len tri úkony 05. 12. a 29. 12. 2016 o vrátení vecí. V mesiaci január 2017 vyšetrovateľ vykonával rôzne úkony v priebehu deviatich dní, a to 02. 01., 09. 01., 12. 01., 18. 01., 19. 01., 20. 01., 25. 01., 26. 01. a 30. 01. 2017. Išlo o konzultácie s MVDr. J. F. v súvislosti s vypracovaním znaleckého skúmania pachových stôp, výsluch štyroch svedkov, vrátenie vecí, rôzne záznamy, analýzu telefonických hovorov a pribratie znalca. Napokon v mesiaci február vykonával výsluch svedka K..

Z prílohy prokurátora k podanej sťažnosti najvyšší súd zistil, že vyšetrovateľ urgoval vykonanie úkonov, ktoré sám v prípravnom konaní vykonať nemohol v mesiaci december dvakrát (2. 12. a 18. 12. 2016, znalecký posudok), v mesiaci január raz (24. 01. 2017 znalecký posudok).

Podľa § 72 ods. 4 Tr. por. k návrhu na vzatie obvineného do väzby, ako aj k ďalším návrhom prokurátora, na ktorých základe sa má v prípravnom konaní rozhodnúť o väzbe treba vždy pripojiť originál alebo orgánom činným v trestnom konaní overený rovnopis celého doposiaľ získaného spisového materiálu s očíslovanými listami a s prehľadom obsahu spisu.

Podľa § 79 ods. 3 Tr. por. obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhovie, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu.

Prokurátor, ako osoba znalá práva má vedomosť, že sudca pre prípravné konanie rozhodujúci o takejto žiadosti je povinný okrem skúmania pretrvávania materiálnych a formálnych podmienok väzby v čase jeho rozhodovania skúmať aj to, či orgány činné v trestnom konaní vybavujú väzobnú vec prednostne a urýchlene, t. j. skúma aj rýchlosť a plynulosť konania vo väzobnej veci. Aj preto v súlade s ustanovením § 72 ods. 4 Tr. por. je povinnosťou prokurátora ak žiadosti obvineného sám nevyhovie, predložiť sudcovi pre prípravné konanie spisový materiál v rozsahu, ktorý mu umožní rozhodnúť o posudzovanej otázke v súlade so stavom veci a zákonom.

Väzba predstavuje najzávažnejší zásah do osobnej slobody obvineného, ktorý je prípustný podľa čl. 17 ústavy. Treba však pri nej dbať na zásadu primeranosti a zdržanlivosti. Z tohto dôvodu musia orgány činné v trestnom konaní a súd väzobné veci prejednávať čo najrýchlejšie. Táto požiadavka nadväzuje na čl. 6 Dohovoru a na ustanovenie § 2 ods. 6 Tr. por. a zdôrazňuje povinnosť prednostného a urýchlenného vybavovania väzobných vecí. Keďže väzba je najzávažnejším zásahom do osobnej slobody, vyžaduje po celý čas trvania súdnu kontrolu. Jej účelom je zabrániť tomu, aby sa väzba priečila svojmu účelu a zabezpečiť, aby bola uvalená len na nevyhnutnú dobu. Je výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu dbať o to, aby doba väzby obvineného neprekročila nevyhnutnú hranicu. Základné pravidlo čl. 17 ods. 1 ústavy je, že väzba môže trvať len nevyhnutný čas. Požiadavka, aby vzhľadom na všetky okolnosti prípadu trvanie väzby neprekročilo nevyhnutnú dobu, vyžaduje preveriť nielen existenciu a relevantnosť dôvodov väzby, ale aj doterajší postup orgánov činných v trestnom konaní. Právo na osobnú slobodu zaručené čl. 17 ods. 2 a ods. 5 ústavy môže byť porušené aj tým, že orgány činné v trestnom konaní nepostupujú v trestnom konaní v čase, keď je obvinený vo väzbe s osobitnou starostlivosťou a urýchlenním.

Na týchto záveroch nič nemení ani legálny postoj obvineného premietnutý do spôsobu jeho obhajoby, ktorú si môže zvoliť podľa vlastného uváženia. Popieranie spáchania trestného činu, či nepravdivá výpoveď obvineného o jeho spáchaní ako aj odmietnutie vypovedať je právom obvineného a nemôže byť dôvodom, ktorý ospravedlňuje nerešpektovanie povinnosti orgánov činných v trestnom konaní vybavovať väzobné veci prednostne a urýchlene. Rovnako tak obsah argumentácie obvineného obsiahnutej v žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu nezaväzuje sudcu pre prípravné konanie povinnosti skúmať aj primeranosť dĺžky trvania väzby obvineného, pretože dôvodmi žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu nie je viazaný.

So zreteľom na tieto skutočnosti (prehľad činnosti vyšetrovateľa) a na citované ustanovenia dohovoru, ústavy a Trestného poriadku možno konštatovať, že orgány činné v trestnom konaní nepostupovali v posudzovanej väzobnej veci prednostne a urýchlene.

Na záver najvyšší súd už len poznamenáva, že vážnosť posudzovanej otázky vyžaduje nielen predloženie spisu sudcovi pre prípravné konanie tak, ako to ustanovuje § 72 ods. 4 Tr. por., ale aj prítomnosť toho prokurátora, ktorý má vedomosť o všetkých úkonoch

prípravného konania majúcih vplyv na správnosť a zákonnosť rozhodnutia sudcu pre prípravné konanie.

Riadiac sa týmito úvahami Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 16. februára 2017

JUDr. Martin P i o v a r t s y , v . r .
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Sylvia Machalová